

ARTS

Artuklu Sanat ve Beşeri Bilimler Dergisi Artuklu Journal of Arts and Humanities

e-ISSN: 2687-1890 | Yıl Year: 2024 | Aralık December | Çağdaş sanat özel sayısı Special issue on contemporary art

İmtiyaz sahibi Owner

Mardin Artuklu Üniversitesi adına Rektör
Rector on behalf of Mardin Artuklu University
Prof. Dr. İbrahim Özcoşar Prof.

Özel sayı editörü Editor-in-chief for special issue

Dr. Öğr. Üyesi Ferit Çağıl Assist. Prof.

fferitcagil@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-3391-869X>

Batman Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Batman, Türkiye
Batman University Faculty of Fine Arts, Batman, Turkey
sinema kuramları, sinema tarihi, film çalışmaları
cinema theories, cinema history, film studies

Yardımcı editör Vice editor

Arş. Gör. Sezer A. Kına Res. Assist.

sezerkina@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-0814-6915>

Başkent Üniversitesi İletişim Fakültesi, Ankara, Türkiye
Başkent University Faculty of Communication, Ankara, Turkey
film çalışmaları, medya ve iletişim, fotoğraf ve video
film studies, media and communication, photography and video

Sanat editörü Editor of arts

Prof. Dr. Ayla Kanbur Prof.

aylakanbur@duzce.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0001-6123-3551>

Düzce Üniversitesi Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Düzce, Türkiye
Düzce University Faculty of Art Design and Architecture, Düzce, Turkey
sinema kuramları, sinema ve estetik, sinema sosyolojisi
cinema theories, cinema and aesthetics, cinema sociology

Beşeri bilimler editörü Editor of humanities

Prof. Dr. Sedat Cerci Prof.

scereci@mku.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0002-3762-6483>

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi İletişim Fakültesi, Hatay, Türkiye
Hatay Mustafa Kemal University Faculty of Communication, Hatay, Turkey
iletişim sosyolojisi, kültürlerarası iletişim, iletişim etiği
communication sociology, intercultural communication, communication ethics

Türkçe dil editörü Editor of Turkish language

Prof. Dr. Funda Masdar Prof.

fmasdar@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-6824-7793>

Bitlis Eren Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Bitlis, Türkiye
Bitlis Eren University Faculty of Fine Arts, Bitlis, Turkey
belgesel film, film yapım-yönetimi, video tasarımı
documentary film, filmmaking and directing, video tasarımı

İngilizce dil editörü Editor of English language

Doç. Dr. Emrah Özdemir Assoc. Prof.

eozedemir@kho.msu.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0001-8125-6486>

Milli Savunma Üniversitesi Kara Harp Okulu, Ankara, Türkiye
National Defence University Army War College, Ankara, Turkey
sanat ve uluslararası ilişkiler, savaş ve medya, savaş ve sinema
art and international relations, war and media, war and cinema

ARTS, hakemli akademik dergidir. Türkçe ve İngilizce yazılmış makaleler kabul eder. Yılda iki kez, Şubat ve Eylül aylarında açık erişim olarak dijital ortamda yayımlanır. Editörlerin kararıyla ek ve özel sayılar çıkarılabilir.

ARTS is a peer-reviewed academic journal. It accepts articles written in Turkish and English. It is published digitally as open access twice a year, in February and September. Additional and special issues may be issued at the discretion of the editors.

Yayımlanan çalışmaların telif hakları ve hukuki sorumluluğu yazarlara aittir. Hiçbir ad altında yazarlardan ücret talep edilmez. Dergide çalışması yayımlanan yazarlara herhangi bir ücret ödenmez.

Copyright and legal responsibility of published works belong to the authors. Under no name, authors are asked for payment. Authors whose work appears in the journal are not compensated in any way.

ARTS'ta yayımlanan çalışmalar, Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası ile lisanslanmaktadır.

Published works in ARTS is licensed under Attribution-NonCommercial 4.0 International.

Kapsam Scope

Sanat ve beşeri bilimler Arts and humanities

görsel ve işitsel sanatlar, klasik çalışmalar, sosyoloji, tarih, dilbilim, edebiyat, felsefe audiovisual arts, classical studies, sociology, history, linguistics, literature, philosophy

Dizin Index

TR Dizin, EBSCO, MLA, ProQuest, ERIH PLUS, DOAJ ve FIAF

Tasarım ve uygulama Design & execution

Sezer A. Kına

Yazışma adresi Correspondence address

Mardin Artuklu Üniversitesi Merkez Yerleşkesi
Güzel Sanatlar Fakültesi Artuklu/Mardin/Türkiye, 47060
Mardin Artuklu University Central Campus Faculty of Fine Arts
Artuklu/Mardin/Turkey, 47060

İletişim Contact

0090 482 213 40 02

0090 482 213 40 04 (f)

arts@artuklu.edu.tr

<https://arts.artuklu.edu.tr>

MAÜ
PRESS

Editör kurulu *Editorial board*

Prof. Katya Sander *Prof.*

e@katasander.net

https://uit.no/ansatte/person?p_document_id=771929

Norveç Arktik Üniversitesi Kabelvåg Hareketli Görüntü Okulu, Vågan, Norveç
Arctic University of Norway Kabelvåg School of Moving Images, Vågan, Norway
eleştirel teori, görsel kültür, dijital sanat
critical theory, visual culture, digital art

Prof. Dr. Manuela Penafria *Prof.*

manuela.penafria@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-7209-1421>

Beria Enteriyör Üniversitesi Sanat ve Edebiyat Fakültesi, Covilha, Portekiz
University of Beira Interior Faculty of Arts and Letters, Covilhã, Portugal
film teorisi, belgesel film, odyovizüel çalışmalar
film theory, documentary film, audiovisual studies

Prof. Dr. Ruth Sonderegger *Prof.*

r.sonderegger@akbild.ac.at

<https://orcid.org/0000-0003-1006-7252>

Viyana Güzel Sanatlar Akademisi Sanat Teorisi ve Kültürel Çalışmalar
Enstitüsü, Viyana, Avusturya
Academy of Fine Arts Vienna Institute of Art Theory and Cultural Studies, Vienna, Austria
felsefe, estetik teori, kültürel çalışmalar
philosophy, aesthetic theory, cultural studies

Prof. Dr. Selma Köksal *Prof.*

selmakoksalcekic@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-6911-5442>

Düzce Üniversitesi Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Düzce, Türkiye
Düzce University Faculty of Art Design and Architecture, Düzce, Turkey
film yapımı, sinema-tv yapım ve yönetimi, sinema kuramları
filmmaking, cinema-tv production and management, cinema theories

Prof. Dr. Şakir Eşitti *Prof.*

sakir.esitti@comu.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0001-9270-5363>

Çanakkale Üniversitesi İletişim Fakültesi, Çanakkale, Türkiye
Çanakkale Onsekiz Mart University Faculty of Communication, Çanakkale, Turkey
gazetecilik, medya araştırmaları, yeni medya çalışmaları
journalism, media research, new media studies

Doç. Dr. Mehtap Hisarcıklılar *Assoc. Prof.*

m.hisarciklilar@staffs.ac.uk

<https://orcid.org/0000-0002-2313-1375>

Coventry Üniversitesi Finansal ve Kurumsal Bütünlük Araştırma Merkezi,
Coventry, İngiltere
Coventry University Research Centre for Financial and Corporate Integrity, Coventry, England
inovasyon, toplumsal cinsiyet anaakımlaştırması, sosyal eşitsizlikler
innovation, gender mainstreaming, social inequalities

Doç. Yıldız Ersagdıç *Assoc. Prof.*

yildiz.ersagdic@deu.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0002-6040-2402>

Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, İzmir, Türkiye
Dokuz Eylül University Faculty of Fine Arts, İzmir, Turkey
resim, minimalizm, sanat ve ideoloji
painting, minimalism, art and ideology

Danışma kurulu *Advisory board*

Prof. Dr. Paul Gwynne *Prof.*

<https://aur.edu/node/217>

Roma Amerikan Üniversitesi *The American University of Rome*

Prof. Dr. Celal Oktay Yalın *Prof.*

<https://orcid.org/0000-0003-4768-721X>

Maltepe Üniversitesi *Maltepe University*

Prof. Maria Dolores Notari Abad *Prof.*

<https://orcid.org/0000-0003-2411-2042>

Alcora Yüksek Seramik Okulu *Superior Ceramic School of Alcora*

Prof. Dr. Çağrı Bulut *Prof.*

<https://orcid.org/0000-0002-3291-673X>

Yaşar Üniversitesi *Yaşar University*

Prof. Dr. Sofia Bempeza *Prof.*

<https://sofiabempeza.org/vita>

Viyana Uygulamalı Sanatlar Üniversitesi *University of Applied Arts Vienna*

Prof. Dr. Hüseyin Köse *Prof.*

<https://orcid.org/0000-0001-5697-9009>

Atatürk Üniversitesi *Atatürk University*

Prof. Dr. Serdar Yılmaz *Prof.*

<https://orcid.org/0000-0003-3773-3067>

Balıkesir Üniversitesi *Balıkesir University*

Doç. Dr. Kezban Sönmez *Assoc. Prof.*

<https://orcid.org/0000-0002-7640-9537>

Akdeniz Üniversitesi *Akdeniz University*

Doç. Nesrin Yeşilmen *Assoc. Prof.*

<https://orcid.org/0000-0002-8179-9728>

Mardin Artuklu Üniversitesi *Mardin Artuklu University*

Doç. Dr. Semih Büyükkol *Assoc. Prof.*

<https://orcid.org/0000-0003-0530-9931>

Akdeniz Üniversitesi *Akdeniz University*

Doç. Serap Emmungil Karamanoğlu *Assoc. Prof.*

<https://orcid.org/0000-0002-7093-3012>

Hacettepe Üniversitesi *Hacettepe University*

Doç. Seniha Ünay Selçuk *Assoc. Prof.*

<https://orcid.org/0000-0001-9851-850X>

Düzce Üniversitesi *Düzce University*

Doç. Evrim Özlem Kavcar *Assoc. Prof.*

<https://orcid.org/0000-0001-9494-3795>

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi *Mimar Sinan Fine Arts University*

Dr. Öğr. Üyesi Gulshen Sakhatova *Assist. Prof.*

<https://orcid.org/0000-0001-7642-035X>

Cyprus Üniversitesi *Cyprus University*

Dr. Öğr. Üyesi Rahman Işık Sarıaloğlu *Assist. Prof.*

<https://orcid.org/0000-0002-2015-3341>

Mardin Artuklu Üniversitesi *Mardin Artuklu University*

Dr. Öğr. Üyesi Dilaver Bayındır *Assist. Prof.*

<https://orcid.org/0000-0003-0348-2319>

Dokuz Eylül Üniversitesi *Dokuz Eylül University*

İçindekiler Contents

Editörden *From the editor*

Ferit Çağıl'ın takdimi

Preface from Ferit Çağıl

5

Araştırma makalesi *Research article*

İbretnüma (2009) in the context of shadow play representation language with a feminist approach

Gölge oyunu temsil dili bağlamında feminist bir yaklaşımla İbretnüma (2009)

Berceste Gülçin Özdemir – Nilay Ulusoy

7

Sanatın icadından yapay zekâya kontrol mekanizması olarak temsiller

Representations as means of control from the invention of art to artificial intelligence

Kutlu Güreli

27

Reconstruction of the past through artistic practices

Geçmişin sanat pratikleri aracılığıyla yeniden inşası

Ayşe Ceren Solmaz

51

The "found story" in Derviş Zaim's cinema: Documentary reality through the possibilities of digital cinema

Derviş Zaim sinemasında "bulunmuş öykü": Sayısal sinemanın olanaklarıyla belgesel gerçekliği

Aslı Güngör

67

Çağdaş sanat formu olarak grafiti: Cornbread efsanesi Darryl McCray

Graffiti as a contemporary art form: Cornbread the legend Darryl McCray

Banu Erşanlı

85

A study on the limits of digital creativity in the context of contemporary art and cinema

Çağdaş sanat ve sinema ekseninde dijital yaratıcılığın sınırları üzerine bir araştırma

Selin Kiraz Demir – Gülsün Bozkurt

105

Ferit Çağıl'ın takdimi

Değerli okurlar,

ARTS'ın periyodik sayıları dışında çıkardığı üçüncü özel sayısında odağımızda "disiplinlerarası bir keşif" alanı olarak çerçevelediğimiz çağdaş sanat vardı. Sayıya gönderilen çalışmalar için yürütülen değerlendirme ve hakem süreçleri sonucunda çağdaş sanat paydasında buluşan video animasyon, yapay zekâ, temsil, dijital sinema ve grafiti konularında hazırlanmış altı araştırma makalesini ilginize sunmaktan mutluluk duyuyoruz.

Bercesto Gülçin Özdemir ve Nilay Ulusoy'un kaleme aldıkları, sayının ilk makalesi "Gölge oyunu temsil dili bağlamında feminist bir yaklaşımla *İbretnüma* (2009)" başlığını taşıyor. Yazarlar, geleneksel sanata etki eden temsillerden faydalanarak çağdaş bir anlatım sunan Canan Şenol'un *İbretnüma* video animasyonu üzerinden Türkiye'nin modernleşme sürecinde kadınların maruz kaldıkları ataerkil ideolojik yansımaları ve sözel olmayan engellemeleri yıkararak yaptığı aktarımı hem feminist kuram hem de eser içerisinde yer alan kavramlar odağında inceliyor. "Sanatın icadından yapay zekâyâ kontrol mekanizması olarak temsiller" başlığını taşıyan, sayının ikinci makalesinde Kutlu Güreli, zanaat ve sanat ayrımının konu edinildiği on altıncı yüzyıldan dijital teknolojiler ve yapay zekânın belirginleştiği günümüze takip edilebilir olan temsil yapılarını tanımlamak ve bunların insan yaşamına eklemleme biçimleri arasındaki örüntüye işaret etmek üzere ilişkiisel bir analiz sunuyor.

Ayşe Ceren Solmaz'ın "Geçmişin sanat pratikleri aracılığıyla yeniden inşası" başlıklı çalışmasında sanatçıların geçmişte yaşanan deneyimleri sanat pratikleri üzerinden ifade ederek hazır nesnelere aracılığıyla günümüze taşıma pratiklerinin ve bu anlamda geçmişten günümüze aktarılan deneyimlerin uğradığı kesintilerin, bugünün koşullarında yeniden inşa edilerek nasıl sunulduğu, seçilen sanatçılar üzerinden çözümleniyor. Dördüncü makalede Derviş Zaim sineması Siegfried Kracauer'ın "bulunmuş öykü" kavramı üzerinden değerlendiriyor. Aslı Güngör'in hazırladığı, "Derviş Zaim sinemasında "bulunmuş öykü": Sayısal sinemanın olanaklarıyla belgesel gerçekliği" başlığını taşıyan çalışmada yönetmenin dijital sinemanın imkanlarını kullanarak belgesel ile kurmaca sınırlarında gezen yolculuğunun izi sürülüyor.

Banu Erşanlı'nın gerçekleştirdiği görüşme üzerinden inşa ettiği "Çağdaş sanat formu olarak grafiti: Cornbread efsanesi Darryl McCray" başlıklı, sayının beşinci makalesinde, tarihte duvar ve resim ilişkisinin zaman içinde grafiti sanatına dönüşmesinden yola çıkılarak modern grafitinin ilk sanatçısı kabul edilen Darryl McCray'ın sanat hayatı ve grafiti çalışmaları konu ediniliyor. Grafitinin sanatsal bir anlatı aracına evrilme sürecine odaklanılan makalenin, McCray ile akademik olarak şu ana kadar yapılan ilk çalışma olması alanyazın için dikkate değer bir önem taşıyor. "Çağdaş sanat ve sinema ekseninde dijital yaratıcılığın sınırları üzerine bir araştırma" başlıklı, bu sayının son makalesinde yazarlar Selin Kiraz Demir ve Gülsün Bozkurt, günümüzün üzerinde oldukça tartışılan konularından olan, yapay zekanın sinemadaki yaratıcılık üzerine etkisi araştırılıyor. Alan araştırması üzerinden tasarlanan çalışmada bir kısa film senaryosunun senarist ve yapay zekâ tarafından yazılan iki örneği, alanda çalışan on profesyonel ile yapılan görüşmelerle tartışmaya açılıyor.

Bir sonraki sayıda görüşmek üzere, keyifli okumalar dileriz.

Preface from Ferit Çağıl

Dear Readers,

In the third special issue of ARTS, published outside its regular series, our focus was on contemporary art, framed as a "field of interdisciplinary exploration". We are pleased to present six research articles that converge on the theme of contemporary art, addressing topics such as video animation, artificial intelligence, representation, digital cinema, and graffiti, following a rigorous evaluation and peer-review process.

The first article of this issue, authored by Berceste Gülçin Özdemir and Nilay Ulusoy, is titled "İbretnüma (2009) in the context of shadow play representation language with a feminist approach". In this work, the authors examine Canan Şenol's video animation *İbretnüma*, which offers a contemporary narrative drawing on traditional art representations. The study explores how Canan critiques patriarchal ideological reflections and implicit restrictions imposed on women during Turkey's modernization process, analyzed through the lens of feminist theory and the concepts embedded in the work. In the second article, titled "Representations as means of control from the invention of art to artificial intelligence", Kutlu Güreli presents a relational analysis of representational structures. This study traces the evolution of representations from the art-craft distinction of the 16th century to the age of digital technologies and artificial intelligence, highlighting patterns of integration into human life.

Ayşe Ceren Solmaz's contribution, "Reconstruction of the past through artistic practices", examines how artists articulate past experiences through artistic practices, using ready-made objects to bring these experiences into the present. The study analyzes the discontinuities of experiences transmitted from the past and how they are reconstructed under contemporary conditions, with examples drawn from selected artists. The fourth article evaluates Derviş Zaim's cinema through Siegfried Kracauer's concept of the "found story". In her study titled "The 'found story' in Derviş Zaim's cinema: Documentary reality through the possibilities of digital cinema", Ashl Güngör traces the director's journey at the intersection of documentary and fiction, utilizing the affordances of digital cinema.

In the fifth article, titled "Graffiti as a contemporary art form: Cornbread the legend Darryl McCray" Banu Erşanlı constructs her study through an interview with Darryl McCray, considered the first modern graffiti artist. This work explores the historical transformation of the relationship between walls and painting into graffiti art, focusing on McCray's artistic journey and contributions to the evolution of graffiti as a medium of artistic expression. The study is significant for being the first academic work on McCray to date. Finally, in the sixth article, "A study on the limits of digital creativity in the context of contemporary art and cinema", Selin Kiraz Demir and Gülsün Bozkurt investigate the impact of artificial intelligence on creativity in cinema—a highly debated topic today. Designed as a field study, the article compares two versions of a short film script, one written by a screenwriter and the other by AI, and opens this comparison to discussion through interviews with ten professionals in the field.

We wish you an enjoyable read and look forward to meeting you in our next issue.

Best regards.